

Élménypedagógia és inklúzió a mai olasz múzeumpedagógia gyakorlatában

Bognárné Dr. Kocsis Judit

Pannon Egyetem, Neveléstudományi Intézet

ELMÉLETI HÁTTÉR

A több évtizede bekövetkezett múzeumpedagógiai paradigmaváltás egyértelműen pozitív változást hozott a múzeumok látogatottsága, elismertsége tekintetében. Nyitott, interaktív, látogatóbarát intézmények hívogatják az iskolákat, a családokat.

A kutatás szakirodalmi áttekintése rámutatott arra, hogy a 2000-es évet követően hazánkban is paradigmaváltás történt a múzeumpedagógia területén. Egyre több intézmény vállalja fel a látogatóbarát, élményközpontú, inkluzív szemléletű, interaktív múzeumpedagógiai foglalkozások iránti innovációkat, azok megszervezését, fenntartását. Természetesen emellett megtalálhatóak a hagyományos (pl. tárlatvezetés egy múzeumi munkatárs révén) módszerek is. Jól látjuk, hogy ez a kettősség nemcsak hazánkban, hanem Olaszországban is megfigyelhető.

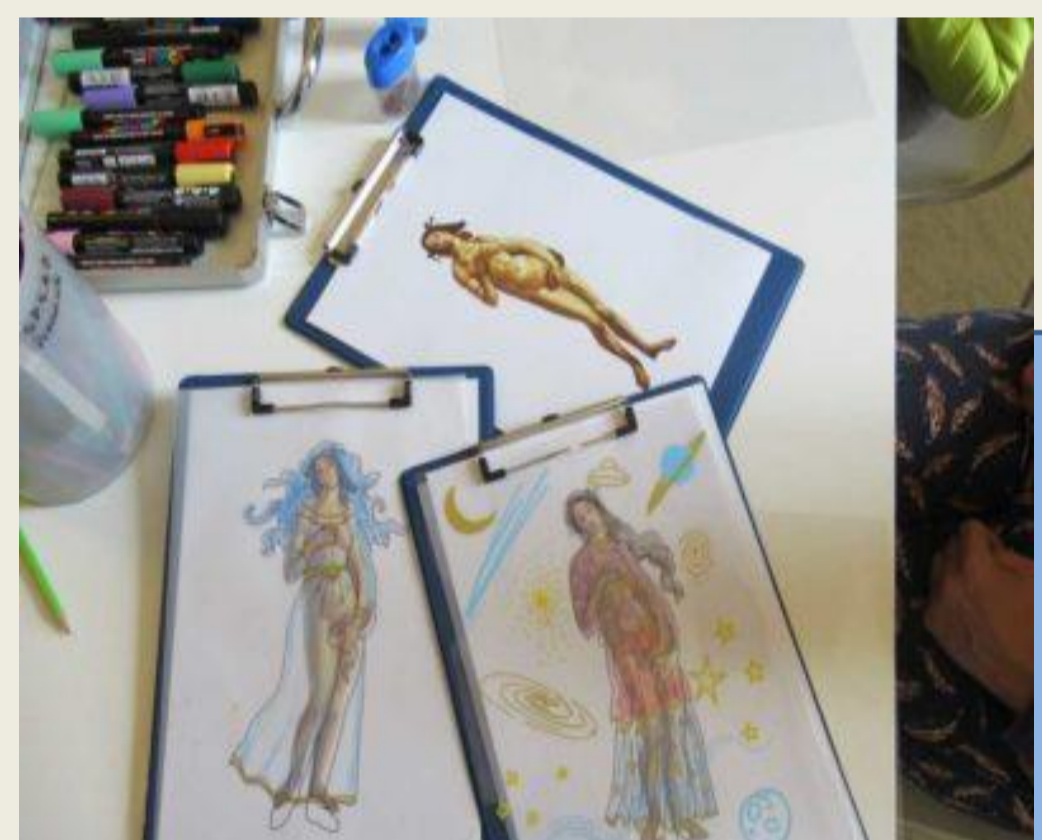

A KUTATÁS KÉRDÉSEI

a kutatás problémaháttérének átgondolása során az alábbi kutatói kérdések fogalmazódtak meg: Az olasz múzeumpedagógia milyen alapelvek mentén, milyen módszereket alkalmaz az eredményesség érdekében, konkrétan a vizsgált intézménykomplexumban? Milyen innovációk, látogatóbarát kezdeményezések jellemzik tevékenységüket?

A KUTATÁS MÓDSZEREI

A kutatás a források értelmező és szintetizáló elemzésével történt, amelyhez alapvetően elsődleges forrásokat használtam: múzeumi kiadványokat, az olasz kulturális örökség ápolását bemutató honlapokat (MiBACT, SED, CoopCulture), fókuszban a torinói múzeumkomplexummal (Musei Reali Torino).

Az olasz kulturális, múzeumpedagógiai alapelvek, irányultságok

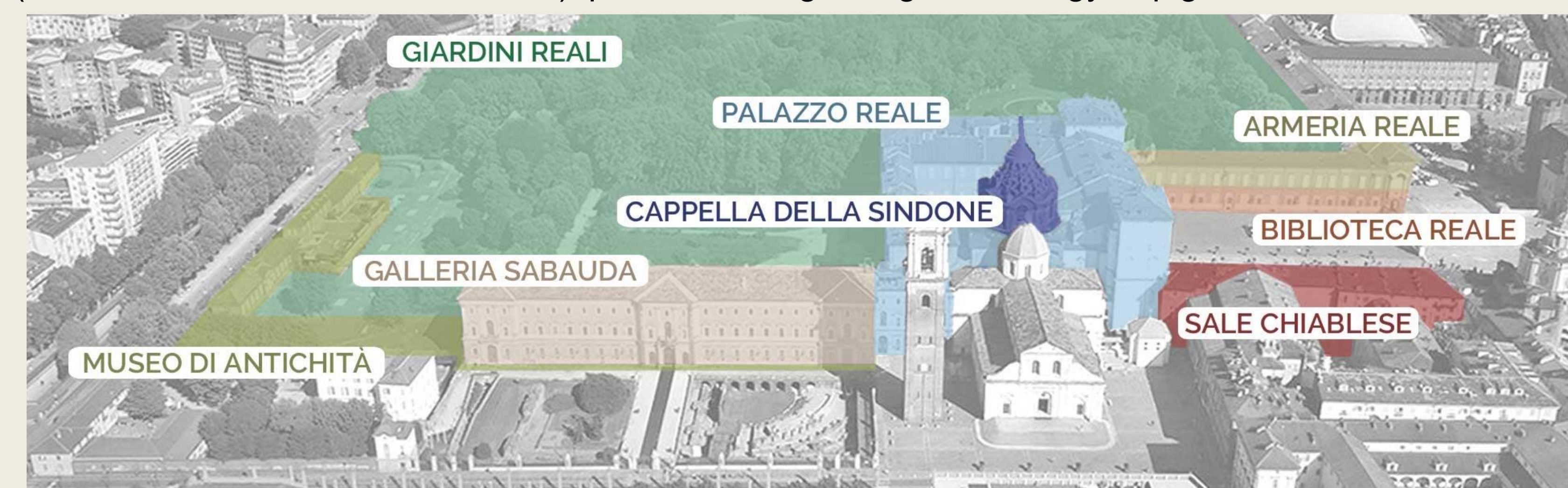
A MIBACT ((Ministero per i beni e le attività culturali e per il turismo Direzione generale Educazione, ricerca e istituti culturali), és a SED (Centro per i Servizi educativi) az 2019-2020 évekre több mint 1500 ingyenes kulturális lehetőséget kínál az iskolák számára. Az oktatási szolgáltatásaik: a kulturális helyek és az iskolák közötti kapcsolat erősítése, továbbképzési lehetőség, oktatási segédanyagok stb.

CoopCulture, az olasz kulturális javakért létrejött szövetség. Fontosnak tartják a kulturális javak és területek összekapcsolását, valamint a kultúra, a turizmus és a helyi gazdaság közötti együttműködést. A szervezet rendkívül innovatív, nyitott a legújabb múzeumpedagógiai módszerek iránt, valamint a gyermekektől egészen az idős korosztályig mindenkire figyel.

A torinói királyi múzeumkomplexum - Musei Reali Torino

Az iskolák számára a múzeumkomplexum minden évben egy kiadványt jelent meg.

A gyerekek többek között az alábbi feladatokban próbálhatják ki magukat: öltözködj úgy, mint egy király; nézz a múltba, vedd össze a régi tárgyakat napjaink eszközeivel; élj úgy mint egy római (szokások, öltözködés tekintetében), próbáld ki magad régészként egy napig stb.

Felhasznált irodalom

Arató Vilja (2013): Múzeumpedagógiai innováció a bécsi ZOOM Kindermuseumban. Tudásmenedzsment 2013. június XIV. évf. 6-16.

Bárd Edit (2009): Kompetencia-alapú oktatás és a múzeumok. In: Vásárhelyi (szerk.): Múzeum és iskola 2009. Múzeumok a közoktatás szolgálatában. Kutatási jelentés. Múzeumi iránytű 3. Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre, 171-178.

Bárd Edit (2011): Kompetencia-alapú oktatás a múzeumokban. In: Múzeumi tanulás. Typotex Kiadó, Budapest. 203-205.

Bujtor Anna (2015): Szakpedagógiai körkép III. Művészetpedagógiai tanulmányok. ELTE, Budapest 96-115.

Erdeiné Kuslics Katalin - Kramerhofer Szilvia (2017): Múzeumpedagógia és újabb kezdeményezések a Soproni Múzeumban Soproni Szemle 2017/4. 71. évf. 393-396.

Koltai Zsuzsa (2012): Innováció a múzeumpedagógiai elméletben és gyakorlatban. Új Pedagógiai Szemle 2012/9-10. 62. évf. 84-91.

Sándor Zsuzsa (2018): Múzeumpedagógia a köznevelésben - Vizuális nevelés a múzeumban. Sárospataki Pedagógiai Füzetek 2018/27. sz. 167-180.

Vancsik Annamária (2016) „Lakjuk be a múzeumot”. Olasz egyetemi gyűjtemények a múzeumpedagógia szolgálatában. 2016/5-6. 66. évf. 77-82.

Musei Reali Torino <https://www.museireali.beniculturali.it/> (Letöltés: 2020. 05. 12.)

Ministero per i beni e le attività culturali e per il turismo. Direzione generale Educazione, ricerca e istituti culturali. Centro per i Servizi educativi <http://sed.beniculturali.it/> (Letöltés: 2020. 05. 12.)

Programmi per le scuole 2019/2020 CoopCulture https://www.coopculture.it/pdf/catalogoScuole2019_Educational.pdf (Letöltés: 2020. 05. 12.)

ÖSSZEGZÉS, KÖVETKEZTETÉSEK

Az olasz múzeumpedagógia sajátosságai a tanulmányozott dokumentumok, vizsgált múzeumkomplexum alapján

- különböző korcsoportoknak kínálnak programokat,
- igyekeznek élménygazdag, színes, megtapasztaláson, felfedezésen alapuló tevékenységekkel szolgálni,
- az interdiszciplináris szemléletmód jellemzi, azaz keresi a kapcsolatot a bemutatott kultúra és a művészetek, az életmód, a tudományok között,
- térképes megjelenítés a múzeumkomplexumokról,
- grafikai megoldásaiban, módszereiben alkalmazkodik az életkori sajátosságokhoz,
- a programfüzetek áttekinthetők, a megfelelő programok kiválasztásához rendelkezésre állnak a legfontosabb információk,
- az inkluzív szemlélet tetten érhető a programjaikban,
- rugalmasság és elfogadás, valamint a múzeumok és az iskolák (tanulók) közötti hatékony együttműködés jellemzi,
- az iskolák, a pedagógusok számára a lehető legnagyobb segítséget próbálják megadni (pl. adatbázisok),
- az iskolán kívüli tanulási tevékenység eredményességét is a nagyban erősíti az olasz múzeumpedagógia.